

SIİRT İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2020

ORTAOKUL

23 - 27 KASIM

5

ÖDEU TAKİP SİSTEMİ

5. SINIF TÜRKÇE

Ünite:2

Kazanımlar: Noktalama işaretlerinin (nokta) ve büyük harflerin kullanımına dikkat eder.

Metin türlerini birbirinden ayırır ve onları birbirinden ayırır.

Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.

Metnin ana fikrini ve konusunu bulur.

Kelimelerin eş anlamlarını bulur.

ÖZET

NOKTA (.)

1. Tamamlanmış cümlelerin sonuna konulur.
Adam, bizimle çok yakından ilgilendi.
2. Bazı kısaltmaların sonuna konulur.
Dr. Abdullah Akkaya'ya randevu aldık.
3. Sayılardan sonra sıra bildirmek için kullanılır.
Şimdi 25. sayfayı açınız.
4. Tarihlerin yazımında gün ay ve yıl arasına konulur.
Kardeşim 07.03.2006 tarihinde doğdu.
5. Rakamla yazılan saat ve dakika arasına konulur.
Yarın trenimiz 10.35'te kalkacak.

BÜYÜK HARFLERİN KULLANIMI

1. Cümle büyük harfle başlar.

Beklediğim gün gelmişti .

2. Kişi adları ve soyadları büyük harfle başlar.

3. Kişi adlarından önce ve sonra gelen saygı sözleri, unvanlar, lakaplar, meslek ve rütbe adları büyük harfle başlar.

Sayın Profesör Doktor Hasan Eren,

Not: Akrabalık bildiren “amca, dayı, hala, teyze, abi, abla vb.” kelimeler büyük harfle yazılmaz. Mehmet dayı, Ayşe teyze, Zeynep abla gibi...

4. Eğer akrabalık bildiren kelimeler bir özel ismin önüne gelerek lakap yerine kullanılmışsa büyük harfle yazılır.

Ben **Dayı** Mehmet gibi yürekli bir adam görmedim.

5. Hitap kelimeleri büyük harfle başlar.

Sayın **Okul Müdürüm**, **Değerli Misafirler**...

6. Hayvanlara verilen özel adlar büyük harfle başlar.

Fino, **Karabaş**, **Pamuk**, **Minnoş**, **Maviş**...

7. Millet isimleri büyük harfle başlar.

Türk, **Arap**, **Alman**, **İngiliz**, **Rus**

8. Dil isimleri büyük harfle başlar.

Türkçe, **Arapça**, **Almanca**, **İngilizce**, **Rusça**

9. Ülke isimleri büyük harfle başlar.

Türkiye, **Rusya**...

10. Din ve mezhep adları ile bunların mensuplarını bildiren sözler büyük harfle başlar.

Müslümanlık, **Müslüman**...

11. Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar.

Merkür, **Neptün**, **Mars**, **Dünya**, **Güneş**, **Ay**...

12. Yer adları büyük harfle başlar.

Asya Kıtası, **Avrupa Kıtası**, **Afrika Kıtası**;

Altıntaş köyü, **Ayrancı köyü**

Not: Özel isimden sonra gelen “il, ilçe, köy” kelimeleri küçük yazılır.

13. Yer adlarında sonra gelen “ova, dağ, deniz, göl, nehir vb.” tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.

Konya Ovası, Harran Ovası...

14. Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen “mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak vb.” kelimeleri büyük harfle başlar.

Gazi Osmanpaşa Mahallesi...

15. “Saray, köşk, han, kale, köprü, anıt vb.” yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar.

Topkapı Sarayı, Çankaya Köşkü,

16. Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her kelimesi büyük harfle başlar.

Türkiye Büyük Millet Meclisi,

17. Kitap, dergi, gazete ve sanat eserleri büyük harfle başlar.

Safahat kitabı, Sinekli Bakkal romanı, Düşünen Adam heykeli...

18. Milli ve dini bayramlarla bayram niteliği kazanmış günler büyük harfle başlar.

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı...

19. Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar:

Kurtuluş Savaşı, Kavimler Göçü, Millî Mücadele Dönemi, Lale Devri...

DEYİM Ve ATASÖZLERİNİN METNE KATKISI

Deyimler ve atasözleri, metindeki ifadelerin daha anlaşılır olmasını sağlarlar. Anlatımı ilgi çekici hâle getirir. Metindeki anlatımı güçlendirir ve zenginleştirirler. Daha etkileyici bir anlatım sağlarlar. Deyimler ve atasözleri sayesinde kısa ve özlü anlatım sağlanmış olur.

ANA FİKİR VE KONU

Konu, “Konuşmada, yazıda, eserde ele alınan düşünce, olay veya durum, mevzu, süje; Üzerinde konuşulan şey, bahis” olarak tanımlanmaktadır “Bu metinde ne anlatılıyor, yazar neyden söz ediyor?” sorusunu sorduğumuzda, cevap metnin konusunu vermektedir.

Ana fikir ise, “Bir yazının temeli olan asıl düşünce, ana düşünce” olarak tanımlanmaktadır. Ana fikir ile ana düşünce aynı şeyi ifade etmektedir. Metinlerde ise ana fikir, yazarın bu yazıyı yazma amacı ve okuyucuya vermek istediği mesajı ifade etmektedir. Yazıyı okuduktan sonra, “Yazar bu metni ne amaçla yazmıştır, okuyucuya hangi mesajı vermeye çalışmaktadır?” sorularına verilen cevap, bize metnin ana fikrini (ana düşüncesini) vermektedir.

EŞ ANLAMLI KELİMELE

Eş anlamlı kelimeler, yazımı ve okunması farklı olan, ancak anlam olarak aynı olan kelimelerdir. **Eş anlamlı sözcükler** aynı anlamı ifade ettikleri için yazı içinde birbirleri yerine kullanılabilir.

Beyaz –ak

Siyah-kara

Doktor ameliyata geç gelmişti o gün.

1. Cümlesindeki altı çizili kelimenin eş anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hekim, hastayı son kez uyardı.
- B) Kara çarşafı kesip attı.
- C) Çocuk yavaşça annesine sokuldu.
- D) Lapa lapa yağın kara aldırmadan yürüyordu.

Elif al yazmasını çıkarıp yaralı askerin yarasını sardı.

2. Cümlesinde geçen "al " sözcüğünün eş anlamlısı hangisidir?

- A)Siyah B) Mavi C) Kırmızı D) Sarı

3. Noktalama işaretlerinin çeşitli görevleri vardır. Noktalama işaretlerinden noktanın (.) görevlerinden biri ise gün, ay ve yıl belirten sayıların arasında kullanılmasıdır.

Verilen seçeneklerden hangisi yukarda verilen açıklamaya örnek oluşturur?

- A) Prof. Dr. Ebru ŞEN içeri girdi.
- B) Leyla, 15.04.2000 yılında doğmuştu.
- C) Yorgunluktan dolayı ilk bulduğu yere kıvrılmıştı.
- D) Yazılı 12.00' da başladı

Yeni Türkçe öğretmeni çocukları kitap okumaya teşvik etmek için Siirt'te bulunan kütüphanelerden randevu almış.

4. Cümlesindeki altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yorulmak
- B) Baştan savmak
- C) Gereğini yerine getirmek
- D)İsteklendirmek- özendirmek

.....

Memleket isterim
Gök mavi, dal yeşil, tarla sarı olsun;
Kuşların çiçeklerin diyarı olsun.

Memleket isterim
Ne başta dert, ne gönülde hasret olsun;
Kardeş kavgasına bir nihayet olsun.

Memleket isterim
Ne zengin fakir, ne sen ben farkı olsun;
Kış günü herkesin evi barkı olsun.

Memleket isterim
Yaşamak, sevmek gibi gönülden olsun;
Olursa bir şikayet ölümden olsun.
(5,6,7ve 8 sorularını yukarıda verilen metne göre
yanıtlayınız!)

Memleket isterim
Ne zengin fakir, ne sen ben farkı olsun;
Kış günü herkesin evi barkı olsun.

**5.Yukarıdaki kıtalardan yola çıkarak aşağıdakilerden
hangisine varılabilir?**

- A) Vatan sevgisinin insan ilişkilerinin katkısı işlenmiş.
- B) Mevsimlerin insan yaşamına verdiği zararlar işlenmiş.
- C) Devletin vatandaşlarını düşünmesinin önemli olması.
- D) Bir memlekette yaşayan insanların sosyal ve ekonomik alanda eşit olması istenmiş.

Kış güneşi Dicle'nin kızgın sularının üzerinde geçen
On Gözlü Köprü'ye gölge düşürdü. Arkamda sade ve
anıtsal yapılarıyla Diyarbakır tepeleri, önümdeyse
hareketli çarşı dümdüz uzanıyor. Bu şehrin dümdüz
manzarası beni etkiliyordu.

**6.Bu parçada altı çizili kelimelerden hangisi mecaz
anlamıyla kullanılmış?**

- A)Etkiliyordu
- B) Güneş
- C) Kızgın
- D) Tepeler

23 Nisan etkinlikleri saat 12.30'da başlayacakmış. İlk
konuşmacılar arasında Siirt Mv. Kemal DURSUN da
var. 2.nci gün ise tatil olacak.

**7.Bu parçada altı çizili noktalardan(.) hangisi yanlış
kullanılmış?**

- A) 12.30
- B)Mv. Kemal
- C)2.nci
- D)Olacak.

**8.Aşağıdaki deyimlerden hangisi “kızmak
öfkelenmek” anlamındadır?**

- A) Küplere binmek
- B)Yüzü asılmak
- C)Mum gibi erimek
- D)El ele vermek

9.Aşağıdaki deyimlerden hangisi “ Etekleri zil çalmak” deyimini ile yakın anlamlıdır?

- A)Yüzü asılmak
- B) Gözünde tutmek
- C) İçi içine sığmamak
- D) Kol kanat germek

10.Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi gerçek anlamda kullanılmıştır?

- A)Ünlü dedektif keskin bir zekaya sahipti.
- B)Bu sorular seni epey terletir.
- C)Kadife sesiyle şarkı söylüyordu.
- D)Kitapları boş rafa yerleştir.

Kahramanları çoğunlukla hayvanlardan ve bitkilerden seçilen ve sonunda mutlaka bir ders veren manzum metin türüdür.

11.Yukarda tanımı yapılan metin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Roman
- B)Fabl
- C)Öykü
- D)Deneme

Tavşan ikide bir böbürleniyor:

-Kimse benden hızlı koşamaz, diyormuş. Sonunda kaplumbağa dayanamamış: - İstersen yarışalım, demiş. Koşuya başlamışlar. Tavşan epeyce yol aldıktan sonra, “Hıh, o sırtı kabuklu hayvancık sürüne sürüne kim bilir ne zaman sonra bana yetişir?” diye düşünmüş.

12. Yukarda belli bir kısmına yer verilen fabl örneğinde hangi söz sanatı kullanılmış?

- A)İntak (konuşturma sanatı)
- B)Benzetme
- C) Ad aktarması
- D) Kinaye

13.Aşağıda yer yalan cümlelerden hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Yarın sınavımız var.
- B) Köpeği Boncuk, hastalandı.
- C)Öğretmen, derse geç gelen esma'ya kızdı.
- D)Topal Mehmet Dayı son kez o tarafa baktı.

Akıl.....değil, baştadır.

14.Verilen atasözünü uygun bir şekilde tamamlamak için en uygun kelime aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gözde
- B) Saçta
- C)Okulda
- D)Yaşta

15.Konuşmanın ve dinlemenin yeri ve zamanı vardır. Susmak bazen konuşmaktan daha iyidir. Susması gerektiği yerde ve zamanda susmasını bilen kişi toplum tarafında sevilir.

- A)Dilin kemiği yoktur.
- B)Damlaya damlaya göl olur.
- C) Söz gümüşse, sükut altındır.
- D) Yalnız taş duvar olmaz.

16.Aşağıdakilerden hangisi deyim değildir?

- A) Küplere binmek
- B) El elden üstündür.
- C)Ağzı iyi laf yapmak
- D) Can kulağı ile dinlemek

5. SINIF MATEMATİK

ÜNİTE 1 : DOĞAL SAYILAR

BÖLÜM 2 : Doğal Sayılarla İşlemler

KAZANIM : M.5.1.2.8: Bölme işlemine ilişkin problem durumlarında kalanı yorumlar. Problem durumuna göre kalan ihmal edilir veya kesir olarak belirtilir.

M.5.1.2.9: Çarpma ve bölme işlemleri arasındaki ilişkiyi anlayarak işlemlerde verilmeyen öğeleri (çarpan, bölüm veya bölüneni) bulur.

KONU ÖZETİ

➤ Bölme işlemine ilişkin problem durumlarında kalanı yorumlama durumunu aşağıdaki örnekler üzerinde inceleyelim.

Örnek 1) 9 elma 4 öğrenciye paylaştırılmak istenirse her bir öğrenciye kaç elma düşeceğini bulalım.

Çözüm:

$$\begin{array}{r|l} 9 & 4 \\ 8 & 2 \\ \hline 1 & \end{array}$$

Bu işlem sonucunda her bir öğrenciye 2 elma düşer ve 1 elma artar. Artan elma eşit bir şekilde paylaşılamayacağı için 1 elma ihmal edilir.

Örnek 2) 27 adet kalem her bir kalem kutusuna 7 adet kalem olacak şekilde paylaştırılacaktır. Bu iş için en az kaç adet kalem kutusu gerekli olduğunu bulalım.

Çözüm:

$$\begin{array}{r|l} 27 & 7 \\ 21 & 3 \\ \hline 6 & \end{array}$$

Her bir kutuya 7'şer tane kalem konulduğunda 3 adet kalem kutusu gereklidir. Bu işlem sonucunda artan 6 kalem için de 1 kalem kutusuna daha ihtiyaç vardır. Bu nedenle en az $3 + 1 = 4$ kalem kutusu gereklidir.

Örnek 3) 35 ekmek 8 aileye eşit bir şekilde paylaştırılacaktır. Her bir aileye düşen ekmek sayısını bulalım.

Çözüm:

$$\begin{array}{r|l} 35 & 8 \\ 32 & 4 \\ \hline 3 & \end{array}$$

Her bir aile bu işlem sonucunda 4 ekmek alır. Kalan 3 ekmek de yeniden bu 8 aileye paylaştırılırsa her bir aileye;

$4\frac{3}{8}$ ekmek düşer.

- Çarpma işlemlerinde verilmeyen çarpan bulunurken çarpım (sonuç) verilen çarpanlardan birine bölünür.

Örnek 1) $15 \times \square = 180$ işleminde \square yerine gelecek sayıyı bulalım.

Çözüm: Çarpım (sonuç) olan 180 sayısını 15' e bölelim.

$180 : 15 = 12 \rightarrow \square$ yerine 12 gelmelidir.

Örnek 2)

$$\begin{array}{r}
 \text{A} \text{ B} \text{ C} \\
 \times \quad \quad \text{D} \text{ E} \\
 \hline
 \text{F} \text{ G} \text{ H} \\
 + \text{K} \text{ L} \text{ M} \\
 \hline
 \text{P} \text{ R} \text{ S} \text{ T}
 \end{array}$$

Çözüm:

$$\text{A B C} \times \text{E} = \text{F G H}$$

$$\text{A B C} \times \text{D} = \text{K L M}$$

$$\text{P R S T} : \text{D E} = \text{A B C}$$

$$\text{P R S T} : \text{A B C} = \text{D E}$$

Örnek 3)

$$\begin{array}{r}
 \quad \quad \quad 4 \text{ } 2 \text{ } 3 \\
 \times \quad \quad \quad 2 \text{ } \square \\
 \hline
 \quad \quad \quad \square \text{ } \square \text{ } \square \\
 + \quad 2 \text{ } 5 \text{ } 3 \text{ } 8 \\
 \hline
 \square \text{ } \square \text{ } \square \text{ } \square \text{ } \square
 \end{array}$$

Yandaki işlemde verilmeyen sayıların yerine gelen kutuları uygun sayılarla dolduralım.

Çözüm:

$$\begin{array}{r}
 \quad \quad \quad 4 \text{ } 2 \text{ } 3 \\
 \times \quad \quad \quad 6 \text{ } 2 \\
 \hline
 \quad \quad \quad 8 \text{ } 4 \text{ } 6 \\
 + \quad 2 \text{ } 5 \text{ } 3 \text{ } 8 \\
 \hline
 2 \text{ } 6 \text{ } 2 \text{ } 2 \text{ } 6
 \end{array}$$

- Bir bölme işleminde bölünen sayı; bölen ve bölümün çarpımına kalan sayının eklenmesiyle bulunur.

Not:

Bölünen	Bölen
	Bölüm
Kalan	

✓ Bölünen = (Bölen x Bölüm) + Kalan

✓ Kalan, her zaman bölenden küçüktür.

Örnek 1)

$$\begin{array}{r|l} \square & 12 \\ \hline & 4 \\ \hline 5 & \end{array}$$

Çözüm:

$$12 \times 4 = 48$$

$$48 + 5 = 53$$

$$\square = 53$$

- Kalanlı bölme işlemlerinde bölen sayı verilmediyse bu sayı bulunurken bölünen sayıdan kalan çıkarılır, elde edilen sayı bölüme bölünür.

Örnek 1)

$$\begin{array}{r|l} 187 & \square \\ \hline & 12 \\ \hline 7 & \end{array}$$

Çözüm:

$$187 - 7 = 180$$

$$180 : 12 = 15$$

$$\square = 15$$

- Kalanlı bölme işlemlerinde bölüm verilmediyse bu sayı bulunurken bölünen sayıdan kalan çıkarılır, elde edilen sayı bölen sayıya bölünür.

Örnek 1)

$$\begin{array}{r|l} 145 & 13 \\ \hline & \square \\ \hline 2 & \end{array}$$

Çözüm:

$$145 - 2 = 143$$

$$143 : 13 = 11$$

$$\square = 11$$

Bir ortaokuldaki 5. sınıflar pikniğe gideceklerdir. 5. sınıflarda toplam 139 öğrenci vardır. Bu öğrencilerin pikniğe gitmesi için okul yönetimi 18 kişilik minibüsler kiralayacaktır.

1) Buna göre okul yönetiminin kiralaması gereken **minibüs sayısı en az kaçtır?**

- A) 7 B) 8 C) 9 D) 10

2) Ali doğum günü için eve çağırdığı 7 arkadaşı ile doğum günü pastasını eşit olarak paylaşacaktır. Annesi pastayı eşit 19 dilime ayırdığına göre göre, **bir kişiye ne kadar pasta düşer?**

- A) 2 B) 3 C) $2\frac{3}{8}$ D) $3\frac{1}{8}$

3) 25 kişilik bir basketbol takımı bir lokantada yemek yiyecektir. Bu lokantadaki masalar 4 kişilik olduğuna göre tüm takımın oturup yemek yiyebilmesi için **en az kaç masaya ihtiyaç vardır?**

- A) 6 B) 7 C) 8 D) 9

4) 50 kg'lık bir çuvalda bulunan Siirt fıstıkları 3 kg'lık hediye paketlerine eşit bir şekilde paylaştırılmak istendiğinde bu iş için **en az kaç hediye paketi gereklidir?**

- A) 15 B) 16 C) 17 D) 18

5)

80 kişilik bir turist grubu 3'er kişilik odaları olan bir otelde kalacaklardır. Bu iş için **en az kaç odaya ihtiyaç vardır?**

- A) 24 B) 25 C) 26 D) 27

6)

95 adet bilye Ahmet, Hasan, Veli ve Ümit arasında sırayla birer birer verilerek paylaştırılıyor. Buna göre **en az sayıda bilyeyi kim alır?**

- A) Ahmet B) Hasan C) Veli D) Ümit

7) Bir çarpma işleminde **çarpım** 156 ve birinci **çarpan** 13 olduğuna göre **ikinci çarpan kaçtır?**

- A) 12 B) 13 C) 14 D) 15

8) Bir okulda 480 öğrenci ve 15 sınıf bulunmaktadır. Her sınıfta eşit sayıda öğrenci olduğuna göre **her bir sınıfta kaç öğrenci bulunmaktadır?**

- A) 30 B) 32 C) 34 D) 36

9) $25 \times \triangle = 600$

çarpma işleminde \triangle yerine gelmesi gereken sayı kaçtır?

- A) 20 B) 22 C) 24 D) 26

10) $x \cdot 36 = 504$

çarpma işleminde yerine gelmesi gereken sayı kaçtır?

- A) 12 B) 14 C) 16 D) 19

11)

$$\begin{array}{r} \triangle \quad 4 \quad 6 \\ x \quad \quad \quad 2 \quad 7 \\ \hline \quad 3 \quad 8 \quad 2 \quad 2 \\ + \quad 1 \quad 0 \quad 9 \quad 2 \\ \hline 1 \quad 4 \quad 7 \quad 4 \quad 2 \end{array}$$

Yukarıdaki çarpma işlemine göre verilmeyen

 yerine gelmesi gereken sayı kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

12)

$$\begin{array}{r} \quad \quad \quad 7 \quad 6 \quad 4 \\ x \quad \quad \quad 3 \quad \heartsuit \\ \hline \quad \quad 6 \quad 1 \quad 1 \quad 2 \\ + \quad 2 \quad 2 \quad 9 \quad 2 \\ \hline \quad 2 \quad 9 \quad 0 \quad 3 \quad 2 \end{array}$$

Yukarıdaki çarpma işlemine göre verilmeyen

 yerine gelmesi gereken sayı kaçtır?

- A) 3 B) 6 C) 8 D) 9

13)

$$\begin{array}{r} \quad \quad \quad 5 \quad 7 \quad 8 \\ x \quad \quad \quad 4 \quad \triangle \\ \hline \quad \quad 5 \quad 2 \quad 0 \quad 2 \\ + \quad 2 \quad \square \quad 1 \quad 2 \\ \hline \quad 2 \quad 8 \quad 3 \quad 2 \quad 2 \end{array}$$

Yukarıdaki çarpma işlemine göre verilmeyen

 ve yerine gelmesi gereken sayıların toplamı kaçtır?

- A) 7 B) 9 C) 10 D) 12

14)

$$\begin{array}{r}
 5 \quad \bullet \quad 9 \\
 7 \quad 6 \\
 \hline
 3 \quad \blacksquare \quad 3 \quad 4 \\
 + \quad 4 \quad 1 \quad 2 \quad 3 \\
 \hline
 4 \quad 4 \quad 7 \quad 6 \quad 4
 \end{array}$$

Yukarıdaki çarpma işlemine göre verilmeyen

● ve ■ yerine gelmesi gereken sayıların farkı kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6

16)

Ferda, istediği tableti alabilmek için her hafta 28 lira biriktirmektedir. Tabletin mağaza fiyatı 504 lira olduğuna göre Ferda kaç hafta para biriktirmelidir?

- A) 12 B) 15 C) 18 D) 21

15)

$$612 : \textcolor{red}{A} = 17$$

İşleminde A yerine gelmesi gereken sayı kaçtır?

- A) 32 B) 36 C) 40 D) 44

17)

$$\begin{array}{r}
 \blacksquare \quad | \quad 12 \\
 \hline
 \quad | \quad 16 \\
 \hline
 5
 \end{array}$$

Yukarıdaki bölme işleminde ■ yerine yazılması gereken sayı kaçtır?

- A) 185 B) 187 C) 195 D) 197

19)

$$\begin{array}{r} \boxed{\text{■}} \\ 13 \overline{) 8} \end{array}$$

Yukarıdaki bölme işleminde 'nin alabileceği en büyük doğal sayı değeri için yerine gelecek sayı kaçtır?

- A) 104 B) 111 C) 116 D) 126

20) Bir bölme işleminde bölen 27 ve bölüm 13'dür.

Bölünen sayının **en büyük doğal sayı değeri** aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 367 B) 377 C) 387 D) 397

5. SINIF FEN BİLİMLERİ

ÜNİTE 2 CANLILAR DÜNYASI

1.BÖLÜM=CANLILARI TANIYALIM

Konu Özeti

Kazanım: F.5.2.1.1 : Canlılara örnekler vererek, benzerlik ve farklılıklarına göre sınıflandırır.

CANLILARI TANIYALIM

Doğada milyonlarca canlı vardır. Bunların her birini incelemek çok zordur. Bilim insanları, canlıları benzer özelliklerine göre sınıflandırmıştır. Sınıflandırma canlıları incelememizi kolaylaştırır. Canlılar hücre yapıları, beslenme, üreme ve hareket vb. özellikleri dikkate alınarak dört ana sınıfa ayrılmıştır.

1. Mikroskopik Canlılar
2. Mantarlar
3. Bitkiler
4. Hayvanlar

1. MİKROSKOBİK CANLILAR

Sadece mikroskop adı verilen araç yardımıyla görülebilen canlılara mikroskopik canlılar denir.

Mikroskopik canlıların suda, toprakta ve havada yaşayan pek çok türleri vardır. Amip, öglene, terliksi

hayvan ve bakteri örnek olarak verilebilir.

Bakteriler

En basit yapılı mikroskopik canlılardır. Çok sıcak ve çok soğuk yerler dahil her yerde yaşayabilirler.

Yararlı ve zararlı bakteriler vardır.

YARARLI BAKTERİLER

Sütten peynir yapılmasını sağlar

Sütü yoğurda dönüştürür. Bağırsaklarda sindirime yardımcı olur. Ölen bitki ve hayvanları çürütür.

ZARARLI BAKTERİLER

Meyveleri çürütür.

Tifo, verem gibi hastalıklara neden olur. Yemeklerin bozulmasına neden olur. Bulaşıcı hastalıklara neden olur.

2. MANTARLAR

Kök, gövde, yaprak ve yaprak ve çiçekleri olmayan canlı grubudur. Bitki değildir, çünkü kendi besinlerini üretemezler. Mantarlar besinlerini dışarıdan hazır olarak alırlar. Mantarların görünüş ve özellikleri bakımından birbirinden farklı türleri vardır.

1. Şapkalı Mantarlar
2. Küf Mantarları
3. Maya Mantarları
4. Parazit Mantarlar

a.Şapkalı Mantarlar

Ormanlarda ve bahçelerde bulunan en gelişmiş mantar çeşididir. Sap ve şapka olmak üzere iki kısımdır. Yenilebilen çeşitleri olduğu gibi, birçok çeşidi zehirlidir. İnsanlar tarafın- dan özel yöntemlerle üretilen kültür mantar- larının besin değeri çok yüksektir.

b. Küf Mantarı

Uzun süre açıkta kalan besinlerin(ekmek, portakal, salça vb.) üzerinde oluşan yeşilimsi renkteki pamuk yığını gibi oluşan kabarık örtü mantar türüdür.

Bu örtü binlerce mikroskobik küf mantarının bir araya gelmesiyle oluşur.Besinlerde çoğalan küf mantarı insanlara zarar verir. Peynirin küflenmesine neden olan küf mantarlarından penisilin adı verilen antibiyotik üretilir. Penisilin bakterilerin neden olduğu hastalıkların tedavisinde kullanılır.

c. Maya Mantarları

Hamurun ve peynirin mayalanmasında rol oynayan mantarlardır. Maya mantarları uygun sıcaklık ve besin ortamlarında canlılık özelliği gösterir. Maya kuru iken yaşamsal faaliyetlerini sürdüremez.

d. Hastalık Yapan(Parazit) Mantarlar

Hastalık yapan mantarlar canlılar üzerinde yaşayarak besin ihtiyaçlarını canlılardan karşılarlar.

Örnek olarak;

- Bebeklerde ağız etrafında görülen pamukçuk hastalığı.
- İnsanlarda saç derisinde saçkıran hastalığı.
- İnsanların el ve ayaklarında sulu ve kaşıntılı yaralara da mantarlar neden olur.

Bu nedenle başkalarının giysi, tarak ve terlik- lerini kullanmamalıyız.

Mantarların Yararları

Hamurun mayalanmasını ve süttten peynir elde edilmesini sağlar.

Besin olarak tüketilebilir.(Kültür mantarı)

Penisilin gibi antibiyotiklerin üretilmesinde kullanılır.

Mantarların Zararları

Zehirli türlerinin yenmesi hastalıklara hatta ölümlere neden olabilir.

Yiyeceklerin küflenerek bozulmasına neden olur.

Saçkıran, pamukçuk gibi hastalıklara neden olur.

1- Ali canlıları sınıflandırırken bir hata yaptığını fark etmiştir. Ali' nin sınıflandırmasının doğru olabilmesi için aşağıdakilerden hangisi gibi olması gerekir?

- A. Bitkiler – Hayvanlar – Mantarlar
- B. Mikroskobik canlılar – Bitkiler – Hayvanlar
- C. Mikroskobik canlılar- Mantarlar – Bitkiler- Hayvanlar
- D. Bitkiler- Hayvanlar – Mantarlar

2- Aşağıdaki ürünlerden hangisinin üretiminde mikroskobik canlılardan yararlanılmaz ?

- A. Sütten peynir üretimi
- B. Üzümden sirke üretilmesi
- C. Hamur yapımı
- D. Limonata yapımı

3- Ayşe Öğretmen:

Canlıları sınıflandırırken genellikle yapılan hata vardır mantarları bitki grubuna ekler. Ancak Mantarlar bitki değildir.

Yukarıda Ayşe Öğretmenin fen bilimleri dersinde anlattığı mantarları bitkilerden ayıran özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Toprağa bağlı yaşaması
- B. Kendi besinini üretmemesi
- C. Yaşamak için beslenmesi
- D. Neslinin devamı için üremesi

4-Aşağıda verilen hastalıklardan hangisinin nedeni hastalık yapan mantarlar değildir?

- A. Saçkıran
- B. Pamukçuk
- C. El ayak parmaklarında kaşıntı
- D. Göz sulanması

5- Bakteriler

- Yararlı bakteriler
- Zararlı bakteriler

Olmak üzere iki grupta incelenir.

Aşağıdakilerden hangisi yararlı bakterilerin özelliklerinden biri değildir?

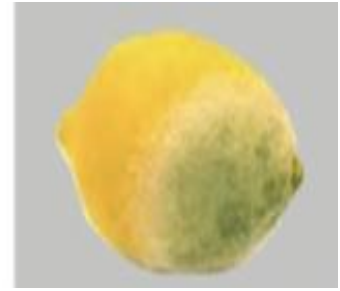
- Sütten yoğurt yapılmasına yardımcı olurlar.
- Ölen bitki hayvan kalıntılarının toprağa karışmasını sağlarlar
- Üzüm suyunun sirkeye dönüşmesini sağlarlar
- Yiyeceklerin uzun süre dayanmasını sağlarlar

6- Aşağıdakilerden hangisi mikroskobik canlı grubunda yer almaz

- Bakteri
- Öğlena
- Amip
- Sivri sinek

7-Hijyenik olmanın besinler üzerindeki etkisini incelemek isteyen bir öğrencinin yaptığı deneye ilişkin işlemler aşağıda verilmiştir.

- Akşama kadar hiç yıkamadığı elleriyle bir limona dokunuyor
- ve poşete koyarak hava almayacak şekilde ağzını bağlıyor.
- Ardından ellerini güzelce sabunlayıp yıkadıktan sonra bir limona daha dokunuyor ve onu da poşete koyarak hava almayacak şekilde ağzını bağlıyor.
- Her ikisini de 10 gün aynı ortamda bekletiyor.

Kirli elle dokunulan limon.

Temiz elle dokunulan limon

Limonların son durumları şekildeki gibi olduğuna göre bu deneyden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- Ellerimizi düzenli olarak yıkarsak hiçbir zaman hasta olmayız.
- Ellerimizde hastalıklara neden olabilecek mikroskobik canlılar bulunur.
- Ellerimizi yıkamadığımızda başkalarına hastalık bulaştırma riskini artırmış oluruz.
- Düzenli olarak ellerimizi yıkamak elimizde mikroskobik canlıların çoğalmasına

8- Mikroskobik canlıların yaşamımızdan bir çok yararlı etkisinin yanında zararlarıda bulunur. Besinlerimizi mikroskobik canlıların zararlı etkisinden korumak için aşağıdakilerden hangisinin yapılması doğru olmaz ?

- A. Besinleri dondurarak saklamak
- B. Besinleri kurutarak saklamak
- C. Besinleri nemli ortamda saklamak
- D. Besinleri konserve yaparak saklamak

9- Şapkalı mantarlarla ilgili;

- 1. Besin değerleri çok yüksektir
- 2. Bütün şapkalı mantarlar yararlıdır
- 3. Bahçede ormanda dışarda gördüğümüz tüm mantarlar tüketilebilir

4- Yaşamları için gerekli besini topraktan alırlar İfadelerden hangileri doğrudur?

- A. 1 ve 4 B- 1 2 ve 3
- C- 2 ve 3 D- 1 2 3 4

10- Mikroskobik canlılar için

- 1. Gözle görülemeyecek kadar küçükler
- 2. Tüm mikroskobik canlılar zararlıdır
- 3. Mikroskobik canlılar yeryüzünün hemen her yerinde yaşarlar

Yukarıda verilenlerden hangileri doğrudur?

- A. Yalnız 1 B- 1 ve 2
- B. C- 1 ve 3 D- 1 2 3

11- Aşağıda bir canlı türünün neden olduğu bazı etkiler verilmiştir.

- 1. Yiyeceklerin küflenmesi
- 2. El ve ayaklarda kaşıntı
- 3. Bebeklerin ağzında pamukçuğa neden olur

Buna göre aşağıda verilen özelliklerden hangisi bu canlı türüne ait değildir?

- A. Bitki sınıfında yer alırlar
- B. Kendi besinlerini kendileri üretemezler
- C. Nemli ve besinli yerde çoğalıp yaşarlar
- D. İlaç yapımında kullanılırlar

12- Canlılar sınıflandırılırken aşağıdaki özelliklerden hangisi dikkate alınmaz ?

- A- Canlıların beslenme şekillerine
- B- Canlıların yaşam alanları
- C- Canlıların solunum sistemleri
- D- Canlının büyüklüğü

14- Bir çok mantar çeşidi bulunur. Bunlardan bazıları;

- süten peynir
- kek pasta poğaçı

gibi yiyeceklerin yapılmasında kullanılır.

Yukarıdaki yiyeceklerin yapımında kullanılan mantar türü hangisidir?

- A- maya mantarı
- B- küf mantarı
- C- şapkallı mantar
- D- parazit mantar

13- “Canlılar; Bitkiler hayvanlar mikroskobik canlılar ve olmak üzere dört gruba ayrılırlar “

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdaki ifadelerden hangisi gelmelidir?

A- omurgalılar	C- mantarlar
B- otlar ve çalılar	D-bakteriler

15- Yaşamak için nemli ve oksijenli bir ortamı seçen bir mikroskobik canlı; aşağıdaki ortamların hangisinde çoğalır?

- A- Açık kaptaki kuru ekmek üzerinde
- B- Açık kaptaki nemli ekmek üzerinde
- C- Kapalı kaptaki kuru ekmek üzerinde
- D- Kapalı kaptaki nemli ekmek üzerinde

16- Zararlı bir mikroskobik canlı 15 santigratın üzerindeki sıcaklıklarda besinler üzerinde hızla çoğalırlar.

Aşağıda verilen besin saklama yöntemlerinden hangisi bu koşullarda besinlerin üzerinde çoğalmasını engellemek için kullanılır?

- A- İyice pişirme
- B- Kaynatıp soğutma
- C- Tuzlu suda bekletme
- D- buzdolabında saklama

17- Bakteriler mikroskobik canlıların en basit yapılı olanlarıdır.

Buna göre Bakteriler ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A- Bakterilerin bazıları faydalı olmasına rağmen bazıları da zararlıdır
- B- Nemli yerlerde besinlerin üzerinde biriken küfler bir çeşit bakteridir
- C- Bakteriler en çok atıkların bulunduğu yerlerde ve nemli bölgelerde yaşarlar
- D- Sütten yoğurt yapımında görev alırlar

18- Aşağıda mantarlarla ilgili verilen özelliklerden hangisi yanlıştır?

- A- Yararlı ve zararlı türleri vardır
- B- Bazı türlerini besin olarak tüketebiliriz
- C- Çiçeksiz Bitkiler grubundandır
- D- Açıkta bırakılan yiyeceklerin üzerinde çoğalarak onların tadını bozarlar

19- Canlıların şimdiki sınıflandırılması neyin icad edilmesiyle oluşturulmuştur?

- A- Teleskop
- B- Mikroskop
- C- Steteskop
- D- Gözlük

20- Peynir küfünden penisilin elde eden bilim insanımız kimdir?

- A- Aristo
- B- Alexander fleming
- C- Isaac Newton
- D- Galileo Galilei

5. SINIF SOSYAL BİLGİLER

ÜNİTE 2: GEÇMİŞE YOLCULUK

BÖLÜM 3: Zengin Kültürümüz

KAZANIM : SB. 5.2.2 Çevresindeki doğal varlıklar ile tarihi mekanları nesneleri ve eserleri tanıtır.

SB. 5.2.3 Ülkemizin çeşitli yerlerinin kültürel özellikleri ile yaşadığı çevrenin kültürel özelliklerini karşılaştırarak bunlar arasındaki benzer ve farklı unsurları belirler.

KONU ÖZETLERİ

1. ÜLKEMİZİN GÜZELLİKLERİ

- Ülkemiz ilk çağlardan beri yerleşim yeri olarak kullanılmış ve ülkemiz toprakları üzerinde birçok uygarlık kurulmuştur. Bunda;
 - Uygun bir iklime sahip olması
 - Su kaynaklarının bol olması
 - Topraklarının verimli olması
 - Göç ve ticaret yolları üzerinde olması etkili olmuştur.
- Ülkemiz hem doğal güzellikler hem de tarihi eserler bakımından oldukça zengindir.

Doğal Varlıklar

Doğada insan etkisi olmadan doğa olayları sonucu oluşan vadi, göl, deniz, plato, ova, mağara, dağ, orman gibi unsurların tümüne “doğal varlıklar” denir.

Ülkemizdeki Doğal Varlıklardan Bazıları:

- Pamukkale Travertenleri (Denizli)
- Damlataş Mağarası (Antalya)
- Kelebekler Vadisi (Muğla)
- Abant Gölü (Bolu)
- Peri Bacaları (Nevşehir)
- Ayder Yaylası (Rize)

Tarihi Eserler

Geçmişte yaşamış insanların farklı alanlardaki ihtiyaçlarını karşılamak için yaptıkları ve günümüze kadar ulaşan para, saray, medrese, cami, türbe, antik kent, heykel, köprü, han, hamam gibi varlıkların tamamına “tarihi eser “ denir.

Ülkemizdeki Tarihi Eserlerden Bazıları :

- Topkapı Sarayı (İstanbul)
- Selimiye Cami (Edirne)
- Efes Antik Kenti (İzmir)
- Sümela Manastırı (Trabzon)
- Nemrut Harabeleri (Adıyaman)
- Safranbolu Evleri (Kastamonu)

2. ZENGİN KÜLTÜRÜMÜZ

Bir toplumun geçmişten günümüze taşıdığı gelenek, görenek, örf ve adetler gibi manevi değerler ile yemek kıyafet halk oyunları gibi maddi unsurların tamamına “kültür” adı verilir.

-Binlerce yıllık geçmişe sahip olan ülkemiz birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır bu nedenle ülkemizde kültürel özellikler çeşitlilik göstermektedir.

Başlıca Kültürel Öğelerimiz Şunlardır :

- Yemekler
- Halk oyunları
- El sanatları
- Kıyafetler
- Düğünler
- Bayramlar
- Türküler
- Oyunlar

-Kültür toplumlara özgüdür bu nedenle her toplumun kültürü bir diğerinden farklıdır.

-Kültür süreklidir ancak zamanla değişikliklere uğrayabilir.

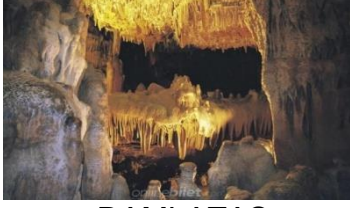
-Ülkeden ülkeye kültürel farklılıklar olduğu gibi yöreden yöreye de kültür farklılıkları olabilir.

-Bölgeden bölgeye kültürel farklılığın olmasında coğrafi konum, alınan eğitim, yüzey şekilleri, gelenek ve görenekler, iklim ve bitki örtüsü gibi nedenler etkilidir.

1)

PAMUKKALE

DAMLATAŞ

Yukarıdaki görsellerde verilenlerin **ortak** özelliği hangisidir?

- A) Tarihi değere sahiptir.
- B) Aynı il sınırları içinde yer alır.
- C) Doğal varlıklarımızdandır.
- D) İnsanlar tarafından oluşturulmuştur.

2)

Türkiye, doğal varlıklar yönünden zengindir. Bunlardan biride Peri bacalarıdır. Peri Bacaları yağmur, rüzgar ve sel sularının tüfleri aşındırmasıyla oluşmuş koni biçimindeki oluşumlardır.

Yukarıda özellikleri verilen doğal varlık aşağıdaki şehirlerimizin hangisinde yer almaktadır?

- A) İstanbul
- B) Ankara
- C) Diyarbakır
- D) Nevşehir

3) Aşağıdakilerden hangisi ülkemizdeki tarihi varlıklardan değildir?

- A) Fatih Sultan Mehmet Köprüsü
- B) Uzungöl
- C) Celsus Kütüphanesi
- D) Selimiye Cami

4)

Mimar Sinan'ın 85 yaşında yaptığı ve "kalfalık eserim " dediği..... Camii, Osmanlı – Türk sanatının başyapıtlarındandır. Bu baş yapıt İstanbul Kağıthane 'dedir.

Cümlede boş bırakılan yere Aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Süleymaniye
- B) Ulu
- C) Eski
- D) Sultan Ahmet

5) Aşağıdakilerden hangisi ülkemizdeki doğal varlıklar kategorisinde yer almaz?

- A) Saklık Kent Kanyonu
- B) Balıklı Göl
- C) Ölüdeniz
- D) Ihlara Vadisi

6) I. Yeşil Türbe

II. Artemis Tapınağı

III. Tac Mahal

Yukarıda verilen tarihi varlıklardan hangisi ülkemizde yer almamaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I, II ve III

7) Aşağıdakilerden hangisi “doğal varlık” kavramının tanımıdır?

- A) İnsanların doğal malzemelerle yaptığı eserlerdir.
- B) Usta mimarların yaptığı büyük eserlerdir.
- C) Doğada insan eli değmeden kendiliğinden meydana gelen yapılardır.
- D) Çok eski yıllardan kalma yapılardır.

8) I. Ani Harabeleri – Kars

II. Ölüdeniz – Edirne

III. Cennet-Cehennem Mağarası – Mersin

Yukarıda verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III

9) Aşağıdakilerden hangisi doğal varlıktır?

- A) Saray
- B) Cami
- C) Hamam
- D) Mağara

10) I. Efes Antik Kenti

II. Zeybek

III. Zeytinyağı Fasulye

Yukarıdaki öğeler hangi ilimizi çağrıştırmaktadır?

A) İzmir

B) Siirt

C) Van

D) Rize

11) Aşağıdakilerden hangisi bizim kültürümüze ait halk oyunlarından biri değildir?

A) Kaşık Oyunu

B) Çayda Çıra

C) Tango

D) Horon

12) Ailesi ile birlikte bir bölgeyi gezmeye karar veren Emir, içli köfte, kebab, perde pilav gibi yemekler yemiştir. Hz. İbrahim Peygamber' in ateşe atıldığı yer olan Balıklı Göl ve Hasan Keyf-i gezmiş, katıldığı düğünde halay çekerek eğlenen insanlar görmüştür.

Emir ve ailesi hangi bölgeyi gezmiştir?

A) Karadeniz Bölgesi

B) İç Anadolu Bölgesi

C) Güneydoğu Anadolu Bölgesi

D) Akdeniz Bölgesi

13) Aşağıdakilerden hangisi toplumsal birlik ve beraberliğin gelişmesinde etkilidir?

A) Toplumsal sorunlara karşı duyarsız olmak.

B) Kendi çıkarlarımızı ülke çıkarlarından önde tutmak.

C) Yardıma ihtiyacı olan insanlara karşı duyarsız davranmak.

D) Dini bayramlarda büyüklerimizi ziyaret etmek.

14) Aşağıdakilerden hangisi verilen bayramların ortak özellikleri arasında yer alır?

A) Milli bayramlarımızdır.

B) Dini bayramlarımızdır.

C) Mevsimlik bayramlarımızdır.

D) Tüm dünyada kutlanan bayramlardır.

15) “Merhaba ben Berra . Muğla’da çalışan bir turist rehberiyim. Dünyanın farklı bölgelerinden ülkemize gelen turistlere bölgemizdeki doğal ve tarihi güzellikleri gezdirip onlar hakkında bilgiler veriyorum. “

Buna göre, Berra Hanımın rehberliğini yaptığı turist gruplarını aşağıdaki yerlerden hangisine götürüyor olamaz?

- A) Kelebekler Vadisi
- B) Bodrum kalesi
- C) Saklıkent Kanyonu
- D) Zeugma Antik Kenti

17) Yukarıda verilen görseller Kültürümüzü oluşturan hangi ögeye aittir?

- A) El Sanatlarımız
- B) Bayramlarımız
- C) Yöresel lezzetlerimiz
- D) Oyunlarımız

16) Ülkemizde;

- Bölgeden bölgeye değişen halk oyunları vardır.
- Her bölgenin kendine has yemekleri vardır.
- Yuva kuracak olan gençlere kına gecesi yapılır.

Yukarıda verilen örneklerden hareketle, ulaşılabilecek en kapsamlı yargı hangisidir?

- A) Ülkemizde modern danslar yapılır.
- B) Kültürel değerlerimiz zamanla değişmiştir.
- C) Ülkemiz zengin bir kültüre sahiptir.
- D) Düğün törenleri sadece ülkemizde yapılır.

18) Ülkemizde halk oyunları yöreden yöreye değişiklik gösterir. Ankara’da misket oynanırken, Erzurum’da bar oyunu oynanır.

Yöreden yöreye farklı halk oyunları oynanmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nüfus dağılışı.
- B) Eğitim seviyesi
- C) Teknolojik gelişmeler
- D) Kültür farkı

19) Aşağıda verilenlerden hangisi kültürümüz içerisinde sadece bir yöreye ait olan öğelerden biridir?

- A) Zeybek oyunu oynamak
- B) Hasta ziyareti yapmak
- C) Asker uğurlama töreni düzenlemek
- D) Dini bayramlarda büyüklerin elini öpmek

20)

Yukarıdaki müzik aletleri en çok hangi bölgemizde kullanılır?

- A) Ege Bölgesi
- B) Marmara Bölgesi
- C) Akdeniz Bölgesi
- D) Karadeniz Bölgesi

5.SINIF DİN KÜLTÜRÜ

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ

ÜNİTE 1 Bir Sure Tanıyorum:İhlas Suresi ve Anlamı

KAZANIM: İhlâs suresini okur, anlamını söyler

ÖZET

Kuran'ı Kerim'in 30. cüzünde yer alan İhlas Suresi, toplam 4 ayetten oluşur. Nas Suresinden sonra ve Necm Suresinden önce Mekke döneminde nazil olmuştur. Kısa olduğu için kolayca ezberlenen sure, günlük namazlarda en sık okunan surelerden biridir. 5. sınıflar için "İhlas Suresi ve Anlamı" konusunu detaylarıyla anlattık.

Kuran'ın 112. Suresi olan İhlas Suresi, "Kul Hüvallahü Ehad", "İhlaseyn" ve "İhlas-ı Şerif" isimleriyle de biliniyor. Surenin ilk ayetinde Allah'ın Ahad sıfatı, diğer üç ayetinde ise Tevhid anlatılır.

İhlas Suresi ve Anlamı

1- İhlas Suresi ve Arapça Okunuşu:

Bismillahirrahmânirrahîm.

1- Kul hüvellâhü ehad

2- Allâhüssamed

3- Lem yelid ve lem yûled

4- Ve lem yekûn lehû küfüven ehad

2- İhlas Suresi ve Meali:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1- De ki O Allah'tır, Ahad'dır, tektir.

2- Samed'dir, O hiçbir şeye muhtaç değildir / yaratılan her şey O'na muhtaçtır

3- O doğmamış ve doğurmamıştır

4- Hiçbir şey onun denge ve benzeri olamaz.

3- İhlas Suresi ve Anlamı:

İhlas kelimesinin sözlük anlamı, samimiyettir. İslam dininde ise dine içtenlikle bağlanmak anlamına gelir. Dinimizde samimiyet esastır. Riya (ikiyüzlülük) ise en büyük günahlardan biri kabul edilir. İhlas sahibi olan Müslümanlar ise Allah'ın birliğine gönülden inanırlar.

İhlas Suresinin ilk ayetinde geçen Ahad kelimesi, Allah'ın sıfatlarından biridir. "Vahd" kökünden türeyen bu sözcük, birlik anlamına geliyor. Kuran'ı Kerim'in nazil olmaya başladığı dönemde hem Mekke'de hem de dünya genelinde Çok Tanrıcılık hakimdi. Sadece Kabe'nin için 350'den fazla put vardı. Bu putlar aynı zamanda ticaret amacıyla kullanılıyor, insanlar sırf bu putlara ibadet etmek için kilometrelerce uzaklıktan geliyordu. Hz. Muhammed peygamberliğini ilan etmesinden en çok Mekkeli putperestler rahatsız oldu. Önce onunla "Mecnun" diye alay ettiler, sonra da tehdit ettiler. En sonunda ise Müslümanların üstünde çok büyük bir baskı kurdular. Bu baskılara daha fazla dayanamayan Müslümanlar, 622 yılında Mekke'den Medine'ye hicret ettiler.

8 yıl süren mücadelelerden sonra Hendek Savaşını kazanan Müslümanlar 630 yılında Mekke'yi Kureyşlilerin elinden aldı. Peygamberimiz ve ordusu Kabe'nin içindeki putları tek tek kırdılar. Mekke ve Arabistan yarımadasından tüm dünyaya Tevhid inancı yayıldı. Bu nedenle Allah'ın Ahad sıfatı son derece önemlidir ve hatırdan çıkarılmamalıdır. Ona ortak koşmak, ondan başka ilahlar edinmek, dinimizdeki en büyük günahdır.

Her namazda okuduğumuz Fatiha Suresin "yalnız sana kulluk eder, yalnız senden yardım dileriz" kısmı, Allah'ın Ahad sıfatını ve dinimizdeki Tevhid inancını özetler niteliktedir. Kalbinde Allah korkusu ve sevgisi taşıyan her mümin, hayrın da şerrin de yalnızca Allah'tan geldiğini bilir. Asla isyan etmez ve sabreder. Dünyanın gelip geçici olduğunu, gerçek hayatın sonsuza kadar sürecek olan ahirette başlayacağını bilir.

İhlas Suresinin ikinci ayetinde Allah'ın bir diğer sıfatı olan Samed ismi geçer. Samed, hiç kimseye ve hiçbir şeye ihtiyaç duymayan, kendisine muhtaç olunan demektir. Kuran'ı Kerim'in başka bir ayetinde de Allah'ın acizlik yüzünden dost / veli edinmediği yazılıdır. İnsan gerçekten de muhtaç bir yaratıktır. Önemli olan muhtaçlığını, insanlara, paraya, mala mülke değil sadece Allah'a yöneltmesidir. Eğer böyle yaparsa muhtaçlığı bir zaafa değil kulluğa dönüşür. Takva sahibi olan Müslümanlar sadece Allah'a kulluk edip yalnızca onun önünde secde ederler.

Surenin üçüncü ayetinde Allah'ın doğmadığı ve doğurmadığı bildirilir. O hem ebedi hem de ezelidir. Bir sonu olmadığı gibi bir başlangıcı da yoktur. Son ayette ise hiçbir şeyin Allah'ın dengi ve benzeri olamayacağı yazar.

1)"Kul hüvallâhü ehad. Allâhüssamed.
..... Ve lem
yekün lehû küfüven ehad."

İhlas suresinde boş bırakılan yer aşağıdaki ayetlerden hangisi ile doldurulursa sure doğru bir şekilde tamamlanmış olur?

- A Ve lem yûled
- B Lem yelid ve yekün
- C Lem yelid ve lem yûled
- D Fesalli li rabbike venhar

2) Çalışırım, yardımına güvenirim ve başarırım." cümlesindeki noktalı yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A Devletin
- B Babamın
- C Allah'ın
- D Öğretmenimin

3) Allah ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A Allah her şeyi bilir
- B Allah'ın her şeye gücü yeter
- C Allah her şeyi görür
- D Allah içimizden geçenleri bilmez

4) Allah'ın eşi ve benzeri olmadığını, doğmadığını ve doğurmadığını ifade eden sure aşağıdakilerden hangisidir?

- A Fatiha suresi
- B Nas Suresi
- C Kevser Suresi
- D İhlas Suresi

5)Kuranda bir ayette;"Biz insana can damarından daha yakınız" denilmektedir. Bu ayetle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A Her şeyi yaratan Allah'tır.
- B Allah'ın eşi ve benzeri yoktur.
- C Allah hiçbir şeye muhtaç değildir.
- D Allah her zaman bizimle beraberdir.

6) Allah her şeyi" cümlesi hangisi ile tamamlanabilir?

- A) İşitir
- B) Bilir
- C) Görür
- D) Hepsini

7)Evrendeki düzenle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Evrendeki düzen bize, Allah'ın varlığını gösterir
- B) Evren bizim yaşamamıza olanak verecek şekilde yaratılmıştır
- C) Evrende bir düzen vardır
- D) Evrendeki düzen kendiliğinden olmuştur

8) Resmin ressamı, binanın ustası vardır. Muhteşem evrenin de vardır.

Yukarıdaki cümlede boş olan kısma aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yaratanı
- B) Havası
- C) İklimi
- D) Güzelliği

9) İhlas suresiyle ilgili aşağıdaki yargıların hangisi doğru değildir?

- A) Allah rızasını gözetmekten bahseder.
- B) Tevhid ilkesinin özlü bir açıklamasıdır.
- C) Kur'an'da geçen kısa surelerden biridir.
- D) Allah'ın bazı sıfatlarını vurgulamaktadır.

10) İhlâs Suresi bize aşağıdakilerden hangisini tanıtır?

- A) İnsanları
- B) Evreni
- C) Allah'ı
- D) Melekleri

11) “Eğer yerde ve gökte Allah’tan başka ilahlar olsaydı kesinlikle ikisinin de düzeni bozulurdu.”

(Enbiya suresi, 22. ayet)

Bu ayette verilen mesaj aşağıdaki hangi kavramla ilgilidir?

A) Emanet	B) İman
C) İhlas	D) Tevhit

12). Aşağıdaki ayetlerin hangisinde tevhit inancına vurgu yapılmıştır?

- A) “Bana dua edin, duanıza cevap vereyim...”
(Mü'min suresi, 60. ayet)
- B) “... Şüphesiz Allah, gücü her şeye hakkıyla yetendir.”
(Bakara suresi, 109. ayet)
- C) “Allah, bir kimseyi ancak gücünün yettiği şeyle yükümlü kılar...”
(Bakara suresi, 286. ayet)
- D) “Eğer yerde ve gökte Allah’tan başka ilâhlar olsaydı, kesinlikle ikisinin de düzeni bozulurdu...”
(Enbiya Suresi, 22. ayet)

13) “Sınıfımızda birden çok başkan olsaydı, her biri farklı hareket eder, sınıfımızda kargaşa çıkardı. Aynı şekilde birden çok yaratıcı olsaydı, - - - - .”

Bu boşluğa anlam akışına uygun olarak aşağıdaki ifadelerin hangisi gelmelidir?

- A) çalışmaya gerek kalmazdı.
B) evrende düzen kurulamazdı.
C) gelecek kaygısı yaşanmazdı.
D) bir düzene ihtiyaç duyulmazdı.

14). Aşağıdaki ifadelerden hangisi İhlas suresinin bir bölümünün anlamı değildir?

- A) Bizi dosdoğru yola ilet.
B) De ki: “O, Allah’tır, tektir.
C) O’nun hiçbir dengi yoktur.
D) Doğurmamış ve doğmamıştır

15.) Aşağıdaki ifadelerden hangisi İhlas suresinde bulunmaz?

- A) Kul huvalâhu ehad.
B) Fesalli lirabbike venhar.
C) Lem yelid ve lem yûled.
D) Ve lem yekun lehû küfüven ehad.

16). İhlas suresi, Allah’ın,

I. bir ve tek olması

II. eşi ve benzerinin olmaması

III. merhametinin geniş olması

konularından hangilerine değinmiştir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız III.
C) I ve II. D) II ve III.

17) İhlas suresinin konusu aşağıdaki kavramların hangisidir?

- A) İbadet B) Ahiret
C) Tevekkül D) Tevhid

18) Aşağıdakilerden hangisinin içeriğinde Yüce Allah'ın varlığı ve birliği ifade edilmemiştir?

- A Şehadet cümlesinde
B Salavat cümlesinde
C Tevhit cümlesinde
D İhlâs suresinde

19) Her şeyi yaratan, canlıları yaşatan Allah'tır. Allah, canlılar arasında insanı farklı yaratmış ve ona akıl vermiştir. Aklimız sayesinde çevremizde olup bitenler üzerinde düşünürüz.

Yukarıdaki paragrafta aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A Kâinattaki bütün varlıkları yaratan Yüce Allah'tır.
B Bitkilerin canlılığını sağlayan Yüce Allah'tır.
C İnsan, özellikleri yönüyle diğer canlılardan farklıdır.
D Yüce Allah'a karşı gelenler akılsız olarak değerlendirilmektedir

Öğretmen, Esmâ'ya "İhlâs Suresi ve Anlamı" konusunda doğru (D) yanlış (Y) testi uygulamış ve Esmâ şu cevapları vermiştir. Kur'an-ı Kerim'in 112. suresidir. (D) • Mekke Döneminde indirilmiştir. (D) • Tevhidi anlatan bir suredir. (D) • İhlâs; hoşgörü, merhamet, sevgi anlamlarına gelmektedir. (D)

20) Bu cevaplara göre, Esmâ hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A İhlâs Suresi'nin Kur'an-ı Kerim'in neresinde yer aldığını bilmektedir.
B İhlâs Suresi'nin nerede indirildiğini anlamıştır.
C İhlâs Suresi'nin anlam içeriğini kavramıştır.
D İhlâs kelimesinin ne anlama geldiğini bilmektedir

GAMES AND HOBIES

CAN / CAN'T

- Yapabildiğimiz aktivitelerden ve yeteneklerimizden bahsederken fiilden önce “can” kullanırız.

I can play chess. : Satranç oynayabilirim.

I can make a cake. : Kek yapabilirim.

- Yapamadığımız ve yeteneklerimiz olmayan aktivitelerden bahsederken fiilden önce “can’t” kullanırız.

I can’t run fast. : Hızlı koşamam.

I can’t play Basketball. : Basketbol oynayamam.

- Birinin bir aktiviteyi yapabildiğini veya yapamadığını sorarken cümleye “Can” ile başlarız.

Can you play tennis? : Tenis oynayabilir misin?

Can you play chess? : Satranç oynayabilir misin?

- Kısa cevap: Yes, I can. (Evet, yapabilirim.) No, I can’t. (Hayır, yapamam.)

A Look at the pictures and choose the correct options.

I love - - - .

- a) doing origami
- b) going hiking
- c) taking photos

I don't like playing - - - .

- a) hopscotch
- b) Chinese whispers
- c) dodgeball

Do you like - - - ?

- a) playing marbles
- b) doing puzzles
- c) going fishing

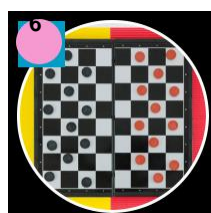
I dislike doing - - - .

- a) hangman
- b) sculpting
- c) origami

My hobby is - - - .

- a) playing football
- b) riding a horse
- c) swimming

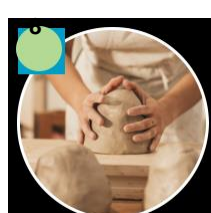
I can - - - well.

- a) skip rope
- b) play checkers
- c) collect stamps

Where do you - - - ?

- a) draw pictures
- b) play tennis
- c) take photos

Martin likes - - - .

- a) doing sculpting
- b) climbing a mountain
- c) doing origami

Helen hates - - - .

- a) chess
- b) hide-and-seek
- c) camping

I am good at - - - .

- a) swimming
- b) computer games
- c) basketball

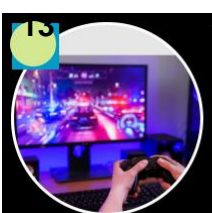
I am bad at - - - .

- a) playing chess
- b) doing origami
- c) swimming

I enjoy playing - - - .

- a) marbles
- b) hangman
- c) blind man's bluff

Let's - - - .

- a) play puzzles
- b) play computer games
- c) ride a bike

Jason can - - - .

- a) play hopscotch
- b) ride a horse
- c) go fishing

B Tick (✓) the odd one.

1	love ☐	hate ☐	like ☐	enjoy ☐
2	racket ☐	tennis ☐	football ☐	basketball ☐
3	hide-and-seek ☐	dodgeball ☐	sculpting ☐	hopscotch ☐
4	fishing ☐	camping ☐	hiking ☐	going ☐
5	hangman ☐	bookshop ☐	tag ☐	leapfrog ☐

C Match the questions with the correct answers.

1. Can you swim well?	a. Yes, she can.
2. Do you play chess, Mark?	b. Two.
3. Which games can you play?	c. At home.
4. Can Ahmet climb mountains?	d. No, I don't, but I play checkers.
5. Can Betty ride a bike?	e. I love riding a horse.
6. How many people can play chess?	f. Yes, I can swim well.
7. What's your favorite hobby?	g. No, he can't. But he can play football.
8. Where do you play Chinese whisper?	h. I can play dodgeball and blind man's buff.

D Make sentences using "can" or "can't".

can: ✓

1 Susan ~~X~~

3 Megan ✓

5 Sue ~~X~~

can't: ~~X~~

2 Luke ✓

4 Brian ~~X~~

6 Jack ✓

CEVAP ANAHTARI

TÜRKÇE	MAT	FEN B.	SOSYAL	DİN K.	İNG.
1. A	1. B	1. C	1. C	1. B	A.
2. C	2. C	2. D	2. D	2. C	1. b
3. B	3. B	3. B	3. B	3. D	2. a
4. D	4. C	4. D	4. A	4. D	3. c
5. C	5. D	5. D	5. B	5. D	4. c
6. B	6. D	6. D	6. B	6. D	5. a
7. B	7. A	7. A	7. C	7. D	6. b
8. A	8. B	8. C	8. B	8. A	7. b
9. D	9. C	9. A	9. D	9. A	8. a
10. C	10. B	10. C	10. A	10. C	9. c
11. A	11. D	11. A	11. C	11. D	10. a
12. A	12. C	12. D	12. C	12. D	11. a
13. C	13. D	13. C	13. D	13. B	12. c
14. D	14. A	14. A	14. A	14. A	13. b
15. B	15. B	15. B	15. D	15. B	14. b
16. A	16. C	16. D	16. C	16. C	
17. C	17. D	17. B	17. A	17. D	
18. D	18. A	18. C	18. D	18. B	
19. C	19. B	19. B	19. A	19. D	
20. B	20. B	20. B	20. D	20. D	B.
					1. hate
					2. racket
					3.
					sculpting
					4. going
					5.
					bookshop
					C.
					1. f
					2. d
					3. h
					4. g
					5. a
					6. b
					7. e
					8. c

ING.

D.

1. Susan
can't play
football.

2. Luke
can skip
rope

3. Megan
can play
basketbal
l.

4. Brian
can play
tennis.

5. Sue
can't ride
a bike.

6. Jack
can
swim.

EMEĞİ GEÇEN ÖĞRETMENLERİMİZ

AR-GE EKİBİ

MEHMET SALİH YILMAZ

MÜDÜR YARDIMCISI

HACER ARMAĐAN

BİLİŐİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ

Yusuf DENİZHAN

TÜRKÇE ÖĞRETMENİ

KORAY AKRAN

MATEMATİK ÖĞRETMENİ

HÜLYA DUMAN

FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENİ

TALİYE ERGÜNEY

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

ABDURRAHMAN ÇETİNKAYA

İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ

EKREM ÖZDEMİR

DİN KÜLT. VE AHLAK BİLGİSİ ÖĞRETMENİ